ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΠΡΟΝΟΙΑ
ΤΟΥ ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΥΡΙΟΥ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

ΤΟΣ Η΄. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗι 27 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1918. ΑΡΙΘ. 175

ΟΜΙΛΙΑ ΣΥΝΤΟΜΟΣ
ΕΙΣ ΤΟΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΝ ΤΗΣ Ζ΄ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

Πόσον ἀνεξάντλητον σοφίαν ἐμπεριέχουν οἱ περίφημοι λόγοι οῦ Παύλου! «ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός»! Ὅσοι ιὰ πρώτην φορὰν τοὺς ἀκούουν, ἢ ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἀναγινώσκουν ὰς λέξεις, χωρὶς νὰ ἀντιλαμβάνωνται τὴν ἔννοιαν, σκανδαλίζονται αὶ ἐξανίστανται. Κατὰ τὴν γνώμην των, ὁ σκοπὸς τῆς ἀνατροφῆς ἶνε ἡ ἀνάδειξις ἀκριβῶς τοῦ ἐγώ, ἡ ἐνίσχυσις τῆς ἀτομικῆς θελή-εως· νομίζουν δὲ ὅτι ὁ Παῦλος ἐκμηδενίζει τὸν ἄνθρωπον ἀπαιτῶν π' αὐτοῦ νὰ καταθλίψῃ καὶ νεκρώσῃ τὸ ἐγώ του, διὰ νὰ στήσῃ τ' αὐτοῦ, ἀπορροφητικὴν καὶ τυρανικήν, τὴν δεσποτείαν τοῦ Θεοῦ.

Ἀλλὰ τὸ ἀληθὲς νόημα τοῦ ἀποστόλου πολὺ ἀπέχει ἀπὸ τὸ νὰ υνιστᾷ καὶ ἀξιοῖ τὴν κατάργησιν τῆς ἀνθρωπίνης διανοητικότητος αὶ τὴν ἐκμηδένισιν τῆς ἀνθρωπίνης ἐλευθερίας. Δὲν λέγει λοιπὸν ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ»; Μάλιστα· ἀλλὰ τὸ πᾶν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ση-ασίας, ὑπὸ τὴν ὁποίαν μεταχειρίζεται ἐνταῦθα τὸ ***ἐγὼ*** τοῦτο. Ἐννοεῖ τάχα ὅτι πρέπει νὰ ἐκμηδενισθῇ ἡ ψυχικὴ τοῦ ἀνθρώπου πόστασις, νὰ ταφῇ πᾶσα αὐτῆς κίνησις, νὰ νεκρωθῇ πᾶσα αὐτῆς ειτουργία; Ἡ ὅλη διδασκαλία τοῦ Παύλου ἀποκρούει τοιαύτην ιδοχήν. Τί λοιπὸν ἠθέλησε νὰ εἴπῃ;

Ὑπὸ τὸ ***ἐγὼ*** αὐτό, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς πρὸς Γαλάτας ἐπιστολῆς, περιέλαβε τὸν ἐγωισμὸν τοῦ Ἰουδαίου, ὅστις ἐπέμενε νὰ ἐπιδεικνύῃ τὴν ἀλαζονείαν του πρὸς τὰ λοιπὰ ἔθνη, καὶ ἀφοῦ ἐπεφοίτησεν ἡ Χριστιανικὴ χάρις, ἐθεώρει δὲ ἀδύνατον τὴν διὰ τοῦ Ἰησοῦ σωτηρίαν ἄνευ συνδιασμοῦ καὶ μὲ τὸν νόμον τῆς περιτομῆς. Τὴν πεπλανημένην ταύτην ἀντίληψιν ἀναιρῶν ὁ ἀπόστολος, δεικνύει ὡς ὑπόδειγμα τὴν ἰδικήν του ἀντίληψιν καὶ τὴν ἰδικήν του πρᾶξιν. Δὲν ἦτο καὶ αὐτὸς Ἰουδαῖος; Ἀφ' ἧς ὅμως ἐπίστευσεν εἰς Χριστὸν ἀπετάχθη τελείως τὰς Ἰουδαϊκὰς τυπικότητας καὶ συνηθείας καὶ ἔδωκεν ὁλόκληρον τὸν ἑαυτόν του εἰς τὴν κατὰ Χριστὸν πίστιν καὶ ζωήν, ἐκ τῶν ὁποίων καὶ μόνον ἐξαρτᾶται ἡ ψυχικὴ σωτηρία.

Ἐὰν ὁ Ἰουδαῖος εἰσερχόμενος εἰς τὴν χριστιανικὴν ἐκκλησίαν ὀφείλῃ ν' ἀπαρνῆται τὸν Ἰουδαϊκὸν ἐγωισμόν του, κατὰ παρόμοιον τρόπον πᾶς ἄλλος οἱοσδήποτε ἐγωισμὸς πρέπει νὰ ἀποβάλλεται καθ' ἣν στιγμὴν ἤθελεν ἀποφασίσῃ τις νὰ καταστῇ γνήσιος Χριστιανός.

Εἶνε πλούσιος; Ὀφείλει νὰ ἀποθέσῃ τὸν τῦφον τοῦ πλούτου του. Εἶναι ὡραῖος; Ὀφείλει ν' ἀπεκδύεται τὴν ματαιοφροσύνην τῆς καλλονῆς του καὶ τῆς κομψότητος. Εἶνε ἰσχυρὸς τῆς ἡμέρας; Ὀφείλει νὰ συντρίβῃ τὸν ἐγωισμὸν τῆς δυνάμεως καὶ τῆς ἐπιρροῆς του. Εἶνε σοφὸς καὶ ἐπιστήμων; Δὲν θὰ εἶνε ἀληθὴς τοιοῦτος, ἐὰν δὲ κενώσῃ τὴν ἐκτούτου καύχησιν καὶ φυσίωσίν του. Ὡσαύτως καὶ φρόνημα καὶ πᾶν αἴσθημα καὶ πᾶσα κλίσις καὶ πᾶσα συνήθεια, ἡ ὁποία ὑπαγορεύεται εἰς τὸν ἁμαρτωλὸν ἐγώ, πρέπει νὰ ἀποξενώνεται ἀπὸ τὸν χριστιανόν. Διότι τὸ ἐν Χριστῷ Βάπτισμα ἔχει προορισμὸν νὰ θάψῃ τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον καὶ νὰ ἀναδείξῃ ἐξ αὐτοῦ ἄνθρωπον νέον, ἐμπνεόμενον ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ καὶ διακαιόμενον ὑπὸ τοῦ πόθου νὰ πραγματοποιήσῃ ὅσῳ τὸ δυνατὸν τελειότερον τὴν ζωήν, τῆς ὁποίας τέλειος τύπος ἀνεδείχθη ὁ Κύριος ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπίγειον σταδιοδρομίαν Του, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως ὁ ἰδικός Του δρόμος κανονίσῃ τὰ ἰδικά μας ἴχνη.

Εἶνε λοιπὸν εἰς ἡμᾶς τι τὸ καθυστερημένον, τὸ ὀπισθοδρομικόν, τὸ πεπλανημένον, τὸ δοῦλον τῆς πονηρᾶς σκέψεως, τῆς πλημμελοῦς ἐπιθυμίας τῆς φαύλης συνηθείας, τῆς κακῆς πράξεως; Ἰδοὺ τὸ ἐγώ, τὸ ὁποῖον πλέον δὲν πρέπει νὰ εἶνε ἐν ἡμῖν, εἰς τὴν ὕπαρξιν καὶ τὴν δεσποτείαν τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ τεθῇ τέρμα, ἡ βασιλεία τ

ὁποίου πρέπει νὰ καθαιρεθῇ. Ἀλλ' ἡ καθαίρεσις αὕτη δὲν θὰ πραγματοποιηθῇ, ἐὰν εἰς τὰς πλάνας καὶ τὰς πλημμελείας τοῦ ἐγώ μας ἀντικαταστήσωμεν ἁπλῶς ἄλλας, μεταλλάσσοντες τοιουτοτρόπως τὸ κακὸν καὶ τὴν νόσον καὶ συνεχίζοντες τὴν ἀθλιότητα ὑπὸ ἄλλην μορφήν. Διὰ νὰ προέλθῃ ἐν ἡμῖν νέα ζωή, ἡ ὁποία ν' ἀποτελέσῃ ἀξίως τὸν ὁριστικὸν κανόνα καὶ τὴν ὁριστικὴν ὁδὸν τοῦ βίου μας, ἀνάγκη πᾶσα ν' ἀφήσωμεν τὰ ἐντελῶς ἀνθρώπινα φιλοσοφήματα καὶ τὰς ἀποκλειστικῶς γηίνους ἀντιλήψεις, νὰ εἴπωμεν δὲ πρὸς τὸν Χριστόν: Εἰς Σέ, τὴν Ὁδόν, τὴν Ἀλήθειαν, τὸ Φῶς, τὴν Ζωήν, παραθέτομεν τὸν νοῦν μας, τὴν καρδίαν μας, τὴν θέλησίν μας καὶ τὸν βίον μας ὅλον.

Θὰ καταργηθῇ τὸ λογικόν μας διὰ τούτου; ὄχι. Θὰ τεθῇ ὅμως ὑπὸ φῶς ἀνέσπερον. Οὔτε ἡ καρδία μας θὰ νεκρωθῇ· ἀλλὰ θὰ ἐξευγενισθῇ. Οὔτε ἡ θέλησίς μας θὰ καταποντισθῇ· μόνον θὰ κατευθυνθῇ. Οὔτε θὰ ἐκμηδενισθῇ ὁ ἀνθρώπινος βίος, ἀλλὰ θὰ ἐξυψωθῇ καὶ θὰ κερδήσῃ εἰς ζῆλον ἅγιον, εἰς δύναμιν ἀγαθοποιόν, εἰς ἀγάπην, εἰς ἁγνότητα, εἰς χαράν.

Τὸ «ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστὸς» εἶνε τὸ πρόγραμμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ βαδίσῃ ὁ ἄνθρωπος τόσον πρὸς τὴν ὡραιοτέραν βελτίωσίν του, ὅσον καὶ πρὸς τὸν μᾶλλον ὑψηλὸν προβιβασμόν του. Νὰ διαπλασθῇ τις κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τοῦ Ἰησοῦ, νὰ καταστήσῃ τὴν ψυχήν του ὡς ἦτο ἡ ψυχὴ Ἐκείνου καὶ τὴν ζωήν του ὡς ἡ ἰδική του ζωὴ διὰ τῆς ἀληθείας, τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς ἀγάπης τοῦ Εὐαγγελίου, διὰ τῆς προθύμου ὑπηρεσίας τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς ὑπὲρ αὐτῶν ἐθελοθυσίας, ὅταν ἡ ἀνάγκη ἤθελε τὸ ἀπαιτήσῃ, ἰδοὺ ὅ τι ὑψηλότερον, τελειότερον καὶ θειότερον θὰ εἶχε νὰ ἐπιθυμήσῃ ὁ ἄνθρωπος, ὁ ἔχων τὴν ἀντίληψιν τοῦ ἀληθοῦς καὶ τελικοῦ του περιορισμοῦ.

Μία τοιαύτη τελειοποίησις πρέπει ν' ἀποτελέσῃ τὴν μεγίστην προσπάθειαν τοῦ βίου μας. Ἐὰν πέριξ ἡμῶν θορυβοῦν οἱ ἐγωισταὶ παντὸς εἴδους, οἱ ἀρνούμενοι νὰ δώσωσιν εἰς τὸν Θεὸν εἴσοδον καὶ ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ ἐγὼ καὶ τῆς ζωῆς των, ἂς τοὺς οἰκτείρωμεν καὶ ἂς προσευχώμεθα ὑπὲρ τοῦ φωτισμοῦ των καὶ τῆς ἀναλήψεως. Θέλοντες νὰ μένουν δῆθεν ἄνθρωποι, ἄνευ πειθαρχίας πρὸς τὸν Θεόν, κινδυνεύουν νὰ χάσουν κάθε στοιχεῖον τοῦ ἀνθρωπισμοῦ των.

Καὶ ἐκεῖνος πράγματι ἐξυψώνει τὸν ἑαυτόν του, ὅστις ἀπηλλαγμένος ἐγωισμῶν καὶ ματαιοτήτων, καὶ ἐννοῶν ὅλην τὴν εὐτέλειαν καὶ τὴν ἀδυναμίαν τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ βαδίζοντας ἄνευ Θεοῦ, λέγει αὐτὸς πρὸς τὸν Χριστόν: Ἐν πλήρει συναισθήσει τῆς σκοτίας καὶ τοῦ ὀλέθρου, πρὸς τὸν ὁποῖον θὰ ἐφερόμην ἐντελῶς μόνος μου, ἐμπιστεύομαι εἰς Σέ, διὰ νὰ εἶσαι Σὺ ἡ ὁδός μου, Σὺ ἡ σωτηρία μου.

ΠΕΡΙ ΚΟΜΗΣ

Γ΄.

Τί περὶ τούτου φρονεῖ Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης.

Τῶν ἁπλουστέρων χάριν, οἵτινες νομίζουσιν, ὅτι τὸ τρέφειν κόμην εἶνε διάταξις θρησκευτικὴ καὶ οὐσιῶδες τοῖς κληρικοῖς γνώρισμα, ἀναγράφω ἐνταῦθα τὴν περὶ τούτου κρίσιν τοῦ ἀειμνήστου ἁγιορείτου Νικοδήμου, ἀνδρὸς πολυμαθοῦς καὶ ἐμπείρου περὶ τὴν ἑρμηνείαν τῶν ἱερῶν κανόνων, τὸν ὁποῖον ὁ ἀοίδιμος Ἠλίας ὁ Τανταλίδης ἀποκαλεῖ εὐλόγως «τῶν ἀθωνιάδων βιβλιοθηκῶν μεμβρανοφάγον» ὡς πολλὰ ἀναγνόντα καὶ ἐντριβῆ περὶ τὰς θείας Γραφὰς ὄντα. Τὸν προμνημονευθέντα συνοδικὸν κανόνα τῆς Ζ΄ οἰκουμενικῆς Συνόδου ἑρμηνεύων ὁ πολυμαθὴς Νικόδημος, γράφει λίαν ὀρθῶς εἰς τὸ Πηδάλιόν του τὰ ἑπόμενα. «Σημείωσαι ἀπὸ τοῦ παρόντος κανόνος, ὅτι οἱ ἐν κοινοβίοις καὶ μοναστηρίοις εὑρισκόμενοι μοναχοὶ πρέπει συμμέτρως νὰ κουρεύωσι τὰ μαλλία των, διότι κουρὰν σύμμετρον πρέπει νὰ κάμνουν οἱ μοναχοὶ καὶ ἀπὸ τὸν κανόνα τοῦτον καὶ ἀπὸ τὸν περὶ παρθενίας λόγον τοῦ Μεγ. Ἀθανασίου, καὶ ἀπὸ τὸν Α΄ εἰρηνικὸν λόγον Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ ἀπὸ πολλὰς ἱστορίας τοῦ Λαυσαϊκοῦ... Καὶ ἂν κατὰ τὸν Παῦλον κάθε ἄνδρας ἁπλῶς ἀσχημονῇ, ἔχοντας μαλλιά, πόσῳ μᾶλλον ἀσχημονοῦσιν οἱ μοναχοὶ μαλλία τρέφοντες; Ἐὰν δὲ ὅλοι κοινῶς οἱ μοναχοὶ πρέπει συμμέτρως νὰ κόπτωσι τὰ μαλλία των, πόσῳ μᾶλλον πρέπει νὰ κόπτωσιν αὐτὰ οἱ ἐν μοναστηρίοις ἢ κελλίοις εὑρισκόμενοι μοναχοὶ καὶ διάκονοι;» (Ὅρ. Πηδάλ. σελ. 213).

Καὶ ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ ὡσαύτως τοῦ ϟς΄. κανόνος λέγει ὁ ἱερὸς

Νικόδημος, ὅτι καταδικάζονται ἀπὸ τοῦ κανόνος τούτου ὅσοι «δὲν κόπτουσι τὰ μαλλία τῆς κεφαλῆς, ἀλλὰ τὰ ἀφίνουσιν ἐπίτηδες διὰ νὰ γίνωνται μεγάλα ἕως εἰς τὸ ζωνάρι, ὡσὰν τῶν γυναικῶν.... Καὶ ἂν ταῦτα εἶνε ἐμποδισμένα νὰ μὴ γίνωνται ἀπὸ τοὺς λαϊκούς, πόσῳ μᾶλλον εἶναι ἐμποδισμένα ἀπὸ τοὺς κληρικοὺς καὶ ἱερωμένους;» (Αὐτόθι σελ. 251). Ἀκουέτωσαν ταῦτα οἱ νεάζοντες μοναχοὶ καὶ διάκονοι, οἱ τὴν κόμην περιποιούμενοι καὶ τὴν φύσιν ἐκθηλύνοντες, κορασίδων ἀναλαμβάνοντες σχῆμα. Ἐπληροφορήθημεν λοιπὸν διὰ τῶν εἰρημένων ὅτι καὶ ἀνὴρ σεβαστὸς καὶ τῆς μοναδικῆς πολιτείας ἀκριβὴς τηρητὴς καταδικάζει ρητῶς τὴν ἀπρεπῆ ταύτην καὶ ἀνάρμοστον συνήθειαν τῶν κληρικῶν, ἥτις, ὡς ἐδείξαμεν, εἶνε προϊὸν καὶ ἐπινόημα ἑλληνικῆς καὶ ἰουδαϊκῆς ματαιοδοξίας, καὶ διὰ τοῦτο σφοδρῶς κατακρίνεται ὡς ἀτιμίας δηλωτικὸν ὑπ᾿ αὐτοῦ τοῦ θεορρήμονος Παύλου, τοῦ ἐνδόξου τῆς Ἐκκλησίας παιδαγωγοῦ καὶ διδασκάλου.

Καὶ οὐ μόνον ἐξ Ἑλλήνων καὶ Ἰουδαίων προῆλθε τοῦτο ὡς εἴδομεν, ἀλλ᾿ εἶνε συνάμα ἔθιμον ἀπολιτίστων καὶ βαρβάρων λαῶν. Περὶ τούτου πληροφορεῖ ἡμᾶς Ἕλλην δημοσιογράφος, περιελθὼν πρὸ ὀλίγων ἐτῶν τὴν Ἀραβίαν καὶ τὰς Ἰνδίας. Εἰς τὴν Βομβάην εὑρισκόμενος, εἶδε πλὴν ἄλλων ἀλλοκότων καὶ παραδόξων συνηθειῶν, ὅτι οἱ χωρικοὶ ἐφόρουν «περιέργους ἀμφιέσεις, μὲ σαρίκια πελώρια καὶ χρωματιστά, ἐρυθρά, κίτρινα, πράσινα κ.λ.π. μὲ κατάσχιστα ὦτα, στολισμένα μὲ χονδροειδέστατα ἐνώτια καὶ μὲ κόμην μακρὰν ὡς τῶν ὀρθοδόξων ἱερέων». Ὡσαύτως ἐπιπροστίθησιν ὁ ἴδιος ὅτι εἶδε «Φακίρηδας γυμνοὺς μὲ μακρὰν κόμην καὶ ἀγρίους τὴν ὄψιν». (Ὥρ. Ἀκροπ. 4 Ἰαν. 1915).

Καταργητέον τὸ κομᾶν.

Πέρας τῇ πραγματείᾳ διδόντες, προτρέπομεν τοὺς ἁρμοδίους καὶ τοὺς τὴν δόξαν καὶ εὐκοσμίαν τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἐπιποθοῦντας, ἵνα ὑπὸ σπουδαίαν λαβόντες ἔποψιν τὰς ἐπὶ τούτῳ διατάξεις καὶ ἀπαγορεύσεις τῶν θείων ἀνδρῶν, ἀπαλλάξωσι τὸν μὲν κλῆρον ματαιοπονίας καὶ φόρτου περιττοῦ καὶ ἀνωφελοῦς, τὴν δὲ Ἐκκλησίαν ἐθίμου ἀσέμνου καὶ ἀπρεποῦς διαρρήδην ἀπαγορευομένου, ὡς ἀντιβαίνοντος εἰς τὴν ἱερότητα καὶ σεμνοπρέπειαν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ διακόσμου, καὶ σκανδάλου ὄντος διηνεκοῦς. Εἰς πάντα χειροτονούμεννον ἐπιβάλλεται, ὡς γνωστόν, ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ τῆς

κόμης ἀπόκαρσις ὡς πρᾶξις ἀπαραίτητος ἐν τῇ τελέσει τοῦ μυστηρίου, καθ᾿ ὅ εἰσιν ἐν χρήσει καὶ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ὅροι «ἀπόκαρσις, κουρὰ (ἱερατική τε καὶ μοναχικὴ) καὶ τὸ κείρειν τὴν κόμην».

Διὰ συνήθειαν ἄσκοπον καὶ ματαίαν καὶ ἀντικανονικήν, εἰσκωμάσασαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐκ χαμαιζηλίας ἐθῶν εἰδωλολατρικῶν καὶ βαρβάρων, ἀλλοτρίων τῷ πνεύματι τοῦ χριστιανισμοῦ, δὲν εἶνε πρέπον ἀλλ᾿ οὐδ᾿ ἀβλαβὲς νὰ περιφρονῆται ἀποστολικὸν παράγγελμα καὶ κανὼν συνοδικός. Τοῦ Ἀποστόλου ἡ ἀπαγόρευσις εἶνε σαφὴς καὶ οὐδεμίαν ἐπιδέχεται ἀμφισβήτησιν, ὅπως καὶ τῆς Συνόδου· ὅσοι, λέγει, προαιροῦνιαι νὰ εἰσέλθωσιν εἰς μοναστήριον καὶ εἰς τὸν κλῆρον νὰ καταταχθῶσιν, ὀφείλουσι «τὰς κόμας ἀποκειράμενοι, τὸ τῶν λοιπῶν μοναχῶν ἀναδέξασθαι σχῆμα». Οὐδεὶς ὑπάρχει λόγος ἀποχρῶν οὐδ᾿ εὐπρόσωπος δικαιολογία, ἵνα ἐπιβάλληται τῷ κληρικῷ κόπος μάταιος καὶ φροντὶς ἄκαιρος περὶ τὴν διατήρησιν, καθαριότητα καὶ διευθέτησιν τῆς κόμης, ἀπηγορευμένης οὔσης καὶ τῷ ἀνδρικῷ χαρακτῆρι ἀπᾳδούσης. Τίς ἡμᾶς τῷ ὄντι θὰ ἐπαινέσῃ, ἐπιφορτίζοντας τὸν κλῆρον δι᾿ ἐθίμου ὑπὸ τοῦ μεγάλου Παύλου κατακρινομένου; ἢ τίς ἡμᾶς ἐπὶ τῇ ἀπαγορεύσει καὶ ἀποκοπῇ τῆς κόμης θὰ ψέξῃ, τοῦ Παύλου συνηγοροῦντος καὶ ἐπιτάττοντος; Οὐδεὶς νουνεχὴς καὶ τῆς εὐσεβείας ζηλωτής. Ὀφείλουσιν ἄρα κατὰ καθῆκον ἐπιβαλλόμενον πάντες ὅσοι τὴν εὔκλειαν καὶ σεμνοπρέπειαν τῆς Ἐκκλησίας περὶ πολλοῦ ποιοῦνται ν᾿ ἄρωσιν ἐκ τοῦ κλήρου τὸ ἀξιόμεμπτον τοῦτο ἔθος, ὅπερ ὁ μὲν Χρυσόστομος ὁ παμφαὴς τῆς Ἐκκλησίας ποιμὴν καὶ διδάσκαλος, χαρακτηρίζει καὶ ψέγει ὡς αἰσχύνης πρόξενον, ὁ δὲ μέγας Ἀπόστολος σφοδρῶς κατακρίνει καὶ στιγματίζει, ὡς ἀτιμίας δηλωτικόν· «Ἀνὴρ δὲ ἐὰν κομᾷ, ἀτιμία αὐτῷ ἐστι».

Πειθόμενοι λοιπόν, φίλοι ἀναγνῶσται, τοῖς λόγοις καὶ διδάγμασι τῶν προμνημονευθέντων θείων ἀνδρῶν, ὧν τὰς ἐπὶ τούτῳ κρίσεις καὶ ἀποφάνσεις προσηγάγομεν, ἀπορρίψωμεν ἀνενδοιάστως καὶ μακρὰν τοῦ περιβόλου τῆς Ἐκκλησίας ἀποσκορακίσωμεν ἔθιμον παρείσακτον καὶ βαρβαρικόν, οὐ μόνον τοῖς θείοις κανόσιν ἀντιβαῖνον, ἀλλὰ καὶ πάντη ἀνοίκειον καὶ ψεκτόν, καὶ πολλὴν φέρον τὴν αἰσχύνην κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου.

Ἀρχιμ. Χρύσ. Μακρῆς
Δρ. Θεολογ. καὶ Ἰατρικῆς

ΘΕΟΣ ΛΥΤΡΩΤΗΣ

Α΄. Η ΠΡΩΤΗ ΕΠΑΓΓΕΛΙΑ

β΄) Ἡ προφητεία τῶν Ἰουδαίων.

ϛ΄.

Ἀλλ᾿ ἰδίως, ὡς ἤδη εἴρηται, ἡ προφητεία ἀσχολεῖται περὶ τῆς ἐπιγείου ἐμφανίσεως τοῦ Λυτρωτοῦ, τοῦ ἀνέκαθεν ἐπηγγελμένου Σωτῆρος, τοῦ βασιλικοῦ ἀπογόνου τοῦ Ἀβραάμ, ἐν ᾧ ἔμελλον νὰ εὐλογηθῶσι πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς.

Πρὸ τῆς ἐμφανίσεως Αὐτοῦ ὁ ἄγγελος Αὐτοῦ θὰ προετοιμάσῃ τὴν ὁδὸν Αὐτοῦ· «Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου καὶ ἐπιβλέψεται ὁδὸν πρὸ προσώπου μου» (Μαλαχ. γ΄ 1). Ὁ ἡρωικὸς προφήτης Ἠλίας, οὗτινος ἀείμνηστοι παρέμειναν οἱ ἀνένδοτοι κατὰ τῆς διαφθορᾶς τῶν ἑαυτοῦ χρόνων ἀγῶνες, εἶναι τύπος τοῦ νέου τούτου καὶ τελευταίου τῶν προφητῶν ἅμα δὲ καὶ μεγίστου τῶν ἀνδρῶν τῆς ΠΔ. «Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμῖν Ἠλίαν τὸν θεσβίτην πρὶν ἐλθεῖν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ» (Μαλαχ. δ΄ 4). Ὁ πρόδρομος τοῦ Κυρίου δὲν ἔχει θέσιν μεταξὺ τῶν φονευσάντων τοὺς προφήτας· ἡ φωνὴ αὐτοῦ θὰ ἀκουσθῇ ἀπὸ τῶν βαθέων τῆς ἐρήμου καλοῦσα τὸν Ἰσραὴλ εἰς ὑποδοχὴν τοῦ Κυρίου, προφητεύουσα τὴν ἰσοπέδωσιν πάσης τῆς Οἰκουμένης ἐνώπιον τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ σωτηρίας: «Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται, καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται· καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθεῖαν, καὶ ἡ τραχεῖα εἰς πεδία, καὶ ὀφθήσεται ἡ δόξα Κυρίου, καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ» (Ἠσ. μ΄ 3-5).

Ὁ ἐρχόμενος Λυτρωτὴς θὰ εἶναι υἱὸς τῆς γυναικὸς μόνης, ἥτις ἐν αὐτῷ θὰ εὕρῃ τὸν ἐκδικητὴν τῆς ὑπὸ τοῦ ὄφεως ἀποπλανήσεως αὐτῆς: «Καὶ ἔχθραν θήσω ἀναμέσον σοῦ καὶ ἀναμέσον τῆς Γυναικός, εἶπεν ὁ Θεὸς καταρώμενος τὸν ὄφιν, καὶ ἀναμέσον τοῦ σπέρματός σου καὶ ἀναμέσον ***τοῦ σπέρματος αὐτῆς***· αὐτός σου τηρήσει κεφαλὴν καὶ σὺ τηρήσεις αὐτοῦ πτέρναν» (Γεν. γ΄ 15).

Ἡ ἁγία Μήτηρ τοῦ Λυτρωτοῦ θὰ εἶναι παρθένος, καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς γέννησις θὰ εἶναι σημεῖον τῆς ἐπιφανείας Αὐτοῦ: «Δώσει Κύριος αὐτὸς ὑμῖν σημεῖον· ἰδοὺ ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουὴλ» (Ἡσ. ζ´ 14). Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν γέννησιν ἡ γυνὴ αὕτη παρθένος θὰ εἶναι, ἡ πύλη τῶν ἁγίων ἡ ἀνατολική, δι᾿ ἧς θὰ διέθῃ ὁ Κύριος μόνος, τὸ νοητὸν θεῖον φῶς, εἰς τὴν Οἰκουμένην καὶ θὰ καταυγάσῃ τὰ σύμπαντα: «Καὶ ἐπέστρεψέ με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς ἐξωτέρας τῆς βλεπούσης κατ᾿ ἀνατολάς· καὶ αὕτη ἦν κεκλεισμένη. Καὶ εἶπε Κύριος πρός με· ἡ πύλη αὕτη κεκλεισμένη ἔσται, οὐκ ἀνοιχθήσεται καὶ οὐδεὶς οὐ μὴ διέλθῃ δι᾿ αὐτῆς· ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ εἰσελεύσεται δι᾿ αὐτῆς καὶ ἔσται κεκλεισμένη· διότι ὁ ἡγούμενος οὗτος καθήσεται ἐν αὐτῇ τοῦ φαγεῖν ἄρτον ἐναντίον Κυρίου (Ἰεζ. μδ´ 1-3). Αὕτη θὰ εἶναι ἡ κλῖμαξ, ἣν ὁ πατριάρχης Ἰακὼβ εἶδεν ἐν ὁράματι (Γεν. κη´ 11-15), ἡ ἐπουράνιος, δι᾿ ἧς κατέβη ὁ Θεός, ἡ γέφυρα ἡ μετάγουσα τοὺς ἐκ γῆς πρὸς οὐρανόν, κατὰ τὸν ποιητήν. Ταύτην εἰκόνιζεν ἡ ῥάβδος τοῦ Ἀαρὼν ἡ ξηρά, ἡ ἐκ θαύματος αἴφνης βλαστήσασα καὶ καρπὸν ἀπροσδοκήτως παραγαγοῦσα (Ἀριθ. ιζ´ 1-10), ἡ βάτος τοῦ ὄρους Χωρὴβ ἡ καιομένη καὶ μὴ καταφλεγομένη (Ἐξδ. γ´ 2 ἑ.), ἡ στάμνος ἡ χρυσῆ ἡ περιέχουσα τὸ μάννα τῆς διαθήκης (Ἐξδ. ις´ 32-4).

Ὁ τόπος τῆς γεννήσεως τοῦ Λυτρωτοῦ εἶναι ἀκριβῶς καθωρισμένος: «Καὶ σύ, Βηθλεέμ, οἶκος τοῦ Ἐφραθᾶ, ὀλιγοστὸς εἶ τοῦ εἶναι ἐν χιλιάσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ μοι ἐξελεύσεται ἡγούμενος τοῦ εἶναι εἰς ἄρχοντα ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ αἱ ἔξοδοι αὐτοῦ ἀπ᾿ ἀρχῆς ἐξ ἡμερῶν αἰῶνος» (Μιχ. ε´ 2).

Καὶ ὁ χρόνος τῆς ἐπιφανείας Αὐτοῦ εἶναι ἀκριβῶς καθωρισμένος ὑπὸ τῆς προφητείας σχεδὸν πεντακόσια ὅλα ἔτη πρότερον: «Καὶ ἔτι μου λαλοῦντος, λέγει ὁ Δανιὴλ (θ´ 20-27), καὶ προσευχομένου καὶ ἐξαγορεύοντος τὰς ἁμαρτίας μου καὶ τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ μου Ἰσραήλ, καὶ ῥιπτοῦντος τὸν ἔλεόν μου ἐναντίον τοῦ Κυρίου τοῦ Θεοῦ μου περὶ τοῦ ὄρους τοῦ ἁγίου τοῦ Θεοῦ μου, καὶ ἔτι μου λαλοῦντος καὶ προσευχομένου ἐν τῇ προσευχῇ, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ Γαβριήλ, ὃν εἶδον ἐν τῇ ὁράσει ἐν τῇ ἀρχῇ πετόμενος, καὶ ἥψατό μου ὡσεὶ ὥραν θυσίας ἑσπερινῆς καὶ ἐσυνέτισέ με καὶ ἐλάλησε μετ᾿ ἐμοῦ καὶ εἶπε·

Δανιήλ, νῦν ἐξῆλθον συμβιβάσαι σε σύνεσιν. Ἐν ἀρχῇ τῆς δεήσεώς σου ἐξῆλθε λόγος, καὶ ἐγὼ ἦλθον τοῦ ἀναγγεῖλαί σοι ὅτι ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν σὺ εἶ, καὶ ἐννοήθητι ἐν τῷ ῥήματι, καὶ σύνες ἐν τῇ ὀπτασίᾳ. Ἑβδομήκοντα ἑβδομάδες συνετμήθησαν ἐπὶ τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν σου, τοῦ συντελέσαι ἁμαρτίαν καὶ τοῦ σφραγῖσαι ἁμαρτίας καὶ ἀπαλεῖψαι τὰς ἀνομίας καὶ τοῦ ἐξιλάσασθαι ἀδικίας καὶ τοῦ ἀγαγεῖν δικαιοσύνην αἰώνιον καὶ τοῦ σφραγῖσαι ὅρασιν καὶ προφήτην καὶ τοῦ χρῖσαι ἅγιον ἁγίων. Καὶ γνώσῃ καὶ συνήσεις ἀπὸ ἐξόδου λόγου τοῦ ἀποκριθῆναι καὶ τοῦ οἰκοδομῆσαι Ἱερουσαλὴμ ἕως Χριστοῦ ἡγουμένου ἑβδομάδες ἑπτὰ καὶ ἑβδομάδες ἑξήκοντα δύο· καὶ ἐπιστρέψει καὶ οἰκοδομηθήσεται πλατεῖα καὶ περίτειχος, καὶ ἐκκενωθήσονται οἱ καιροί, καὶ μετὰ τὰς ἑβδομάδας τὰς ἑξήκοντα δύο ἐξολεθρευθήσεται χρῖσμα, καὶ κρῖμα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ. Καὶ τὴν πόλιν καὶ τὸ ἅγιον διαφθερεῖ σὺν τῷ ἡγουμένῳ τῷ ἐρχομένῳ καὶ ἐκκοπήσονται ἐν κατακλυσμῷ καὶ ἕως τέλους πολέμου συντετμημένου τάξει ἀφανισμοῖς. Καὶ δυναμώσει διαθήκην πολλοῖς ἑβδομὰς μία· καὶ ἐν τῷ ἡμίσει τῆς ἑβδομάδος καταπαύσει θυσιαστήριον καὶ θυσίαν καὶ ἕως πτερυγίου ἀπὸ ἀφανισμοῦ καὶ ἕως συντελείας καὶ σπουδῆς τάξει ἐπὶ ἀφανισμοῦ· καὶ δυναμώσει διαθήκην πολλοῖς ἑβδομὰς μία, καὶ ἐν τῷ ἡμίσει τῆς ἑβδομάδος ἀρθήσεταί μου θυσία καὶ σπονδή, καὶ ἐπὶ τὸ ἱερὸν βδέλυγμα τῶν ἐρημώσεων ἔσται, καὶ ἕως τῆς συντελείας καιροῦ συντέλεια δοθήσεται ἐπὶ τὴν ἐρήμωσιν».

Γινώσκει δ᾿ ἀκόμη ἡ προφητεία ὅτι αἱματοβαφεῖς ἐξ ἀθῴων μαρτύρων θὰ εἶναι αἱ ἡμέραι τῆς γεννήσεως τοῦ Λυτρωτοῦ: «Φωνὴ ἐν Ραμὰ ἠκούσθη, λέγει ὁ προφήτης Ἱερεμίας (λη΄ 15), θρήνου καὶ κλαυθμοῦ καὶ ὀδυρμοῦ, Ραχὴλ ἀποκλαιομένης ἐπὶ τῶν υἱῶν αὐτῆς· καὶ οὐκ ἤθελε παρακληθῆναι ἐπὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῆς ὅτι οὐκ εἰσίν».

Ὁ ἐρχόμενος Λυτρωτὴς θὰ προέλθῃ, κατὰ τὴν πρόρρησιν τοῦ πατριάρχου Ἰακώβ, ἐκ τοῦ γένους τοῦ ἰσχυροτάτου τῶν υἱῶν αὐτοῦ Ἰούδα, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὅλον ἔθνος τοῦ Ἰσραὴλ ἔμελλέ ποτε νὰ ὀνομασθῇ, θὰ εἶναι δὲ ἄρχων καὶ ἡγούμενος: «Οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ ἕως ἂν ἔλθῃ ᾧ ἀπόκειται, καὶ αὐτὸς προσδοκία ἐθνῶν» (Γεν. μθ΄ 9). Ὁ βασιλεὺς οὐ-

τος θὰ κατάγηται ἐκ τοῦ βασιλικοῦ γένους τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα, τοῦ γένους Ἰεσσαί, θὰ εἶναι τὸ μυστικὸν ἄνθος, ὅπερ ἡ ξηρὰ ράβδος τοῦ Ἀαρὼν θαυμαστῶς ποτε ἔφυσε, θὰ φέρῃ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ἐν ἑαυτῷ. θὰ εἶναι σοφός, συνετός, ἰσχυρός, εὐσεβής, δίκαιος, εὐθὺς, μόνον ὅπλον ἔχων τὸν λόγον τοῦ στόματος αὐτοῦ: «Καὶ ἐξελεύσεται ράβδος ἐκ τῆς ρίζης Ἰεσσαί, καὶ ἄνθος ἐκ τῆς ρίζης ἀναβήσεται· καὶ ἀναπαύσεται ἐπ᾽ αὐτὸν πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, πνεῦμα σοφίας καὶ συνέσεως, πνεῦμα βουλῆς καὶ ἰσχύος, πνεῦμα γνώσεως καὶ εὐσεβείας· ἐμπλήσει αὐτὸν πνεῦμα φόβου Θεοῦ. Οὐ κατὰ τὴν δόξαν κρινεῖ, οὐδὲ κατὰ τὴν λαλιὰν ἐλέγξει, ἀλλὰ κρινεῖ ἐν δικαιοσύνῃ ταπεινῷ κρίσιν, καὶ ἐλέγξει ἐν εὐθύτητι τοὺς ταπεινοὺς τῆς γῆς· καὶ πατάξει γῆν τῷ λόγῳ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἐν πνεύματι διὰ χειλέων ἀνελεῖ ἀσεβῆ· καὶ ἔσται δικαιοσύνῃ ἐζωσμένος τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ καὶ ἀληθείᾳ εἱλημένος τὰς πλευρὰς αὐτοῦ» (Ἡσ. ια´ 1-5).

ΜΙΚΡΑ ΑΡΘΡΑ

Κατ' εὐθεῖαν ἐμπρός.

«Οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ ἄροτρον, καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω, εὔθετός ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ».
(Λουκ. θ´. 62)

Διὰ πολλοὺς τὸ βλέπειν πρὸς τὰ ὀποίσω εἶνε φυσικὴ διάθεσις. Εὐχαρίστως ἐνθυμοῦνται τὸ παρελθὸν καὶ μένουσιν ἀκίνητοι ἐκ τῆς ἀναμνήσεως ταύτης. Διακρίνομεν ἰδίως δύο κινδύνους ἐκ τῆς καταστάσεως ταύτης προερχομένους.

Οὗτος βλέπει πρὸς τὰ ὀπίσω κατὰ τὴν στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποίαν πρόκειται ν᾽ ἀκολουθήσῃ τὸν Χριστόν, διότι ἐκεῖ κάτω εἰς τὴν ὁδὸν ἀφῆκεν μέρος τῆς καρδίας του, εἴδωλόν τι. Καὶ ὁ Κύριος φωνάζει πρὸς αὐτόν: «Διὰ νὰ χαράξῃς κανονικὴν καὶ εὐθεῖαν τὴν αὔλακα, ἔχεις ἀνάγκην ὅλων σου τῶν ἐνεργειῶν, ὅλης σου τῆς ψυχῆς. Σὲ θέλω ὁλόκληρον. Παρῆλθον τὰ παλαιὰ πράγματα. Ἀνανέωσον ἤδη μετ᾽ Ἐμοῦ τὰ πάντα καὶ διὰ τοῦτο ἔχε τοὺς ὀφθαλμούς σου ἐστραμμένους πρὸς τὰ ἐμπρός, πάντοτε πρὸς τὰ ἐμπρός.

Οὗτος πάλιν βλέπει πρὸς τὰ ὀπίσω, ὄχι διότι ἡ καρδία του εἶνε κεχωρισμένη εἰς δύο, ἀλλ᾽ ἕνεκεν εἴδους ἀσθενείας τῆς συνειδήσεως. Τὸ παρελθὸν μὲ τὰς λύπας του, τὰς τύψεις του εἶνε πάν-

τοτε παρόν, ὡς ἐφιάλτης παραλύων ὅλας τὰς δυνάμεις. Βεβαίως πρέπει νὰ ἔχωμεν πολὺ ζωηρὰν τὴν συναίσθησιν τῆς ἁμαρτίας ἡμῶν, ἀλλὰ πρέπει καὶ ἐξ αὐτῆς ἀκόμη τῆς ἁμαρτίας νὰ ἀνακουφιζώμεθα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Σταυροῦ πλησίον Ἐκείνου, Ὅστις συγχωρεῖ τελείως. Ἡ διαρκὴς ἀνάμνησις τῆς ἁμαρτίας δεικνύει ἔλλειψιν πίστεως.

Κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα διαπρεπής τις θεολόγος ἔγραφε πρὸς ἕνα ἐξ ἐκείνων, τοὺς ὁποίους ἀπολιθώνει τὸ παρελθόν. «Ὅταν σαρώνωμεν ἓν δωμάτιον συλλέγομεν μετὰ προσοχῆς τὴν κόνιν, ἀλλὰ δὲν κοπιάζωμεν ἄνευ ἀποτελέσματος, ὅπως παρατηρῶμεν τὰς ἀκαθαρσίας αὐτῆς». Πράξωμεν τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὴν καρδίαν ἡμῶν.

Δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ εἴπωμέν τι καλλίτερον.

Ἅπαξ συγκεχωρημένοι διὰ τοῦ Χριστοῦ, ἂς ἔχωμεν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν ἐστραμμένους ἐμπρός, διὰ νὰ διακρίνωμεν διὰ μέσου τῆς ὁμίχλης τὴν ὁδόν, τὴν ὁποίαν πρέπει ν᾽ ἀκολουθήσωμεν καὶ νὰ ἀποφύγωμεν, μὲ τὴν καρδίαν πλήρη ἐλπίδος, χαιρετίζοντες ἐκ τῶν προτέρων τὴν Πόλιν τῶν ὀνείρων ἡμῶν!

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ ὑπὸ Charles Kinsgsley). Ε. Α. Κ.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἐκκλησιαστικά.

Ἱερὰ Σύνοδος. *Συνεδρία 1 Ὀκτωβρίου.*—Ἀνακοινωθέντος ὑπὸ τῆς ἐπισκ. Ἐπιτρ. Ὕδρας ὅτι ἐνηργήθη ἡ ἐκλογὴ νέου ἡγουμενοσυμβουλίου ἐν τῇ Μονῇ Ζωοδόχου πηγῆς, ἄνευ δηλώσεως ἂν ὑπεβλήθη ἔνστασίς τις, ἡ Ἱ. Σ. ἔκρινεν ὅπως πρὸ τῆς ἐγκρίσεως ἐρωτηθῇ ἡ εἰρημένη ἐπισκ. Ἐπιτροπεία περὶ τούτου.

—Τοῦ ἐπισκοπ. Ἀντιπροσώπου Λακεδαίμονος ἀνακοινώσαντος τὴν ἐκλογὴν νέου Ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς Ἱ. Μονῆς τῶν Ἁγ. Τεσσαράκοντα, ἄνευ δηλώσεως ἂν ὑπεβλήθη ἔνστασίς τις ἢ μή, ἀπεφασίσθη ἵνα ὁ εἰρημένος ἐπισκ. ἀντιπρόσωπος διαταχθῇ νὰ συμπληρώσῃ διὰ τῆς δηλώσεως ταύτης τὰ ὑποβληθέντα ἔγγραφα.

—Ἐπὶ τῇ ἀνακοινώσει τῆς ἐπισκοπ. Ἐπιτρ. Ἠλείας ὅτι ὁ μοναχὸς Ἰγνάτιος Δουδούμης ἀδείᾳ τοῦ πρῴην Ἐπισκόπου τῆς ἐπαρχίας μετεγράφη ἀπὸ τῆς ἱ. μονῆς Πορετσοῦς εἰς τὴν Βλαχερνῶν ἄνευ κανονικοῦ ἀπολυτηρίου ἡ Ἱ. Σύνοδος ἀπεφάσισε νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν μετεγγραφὴν ἐπὶ τῇ προσκομίσει κανονικοῦ ἀπολυτηρίου.

—Ἀπεφασίσθη νὰ διαταχθῇ ὁ ἐπισκ. Ἀντιπρόσωπος Σπάρτης νὰ πληροφορήσῃ τὴν Ἱ. Σ. ἐντὸς 8 ἡμερῶν ἂν ἡ μετάθεσις τοῦ ἱερέως Γε. Δεληγιάννη ἐγένετο δυνάμει τοῦ περὶ ἐνοριῶν νόμου καὶ τίς ἀντικατέστησε τοῦτον ἐν τῇ προτέρᾳ αὐτοῦ ἐφημερίᾳ.

—Ἀπεφασίσθη ἵνα ὁ αὐτὸς ἐπισκ. Ἀντιπρόσωπος διαταχθῇ νὰ ἐπαναγάγῃ τὸν μετατεθέντα πρόσφυγα ἱερέα Γε. Παπαδόπουλον εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ, ἐὰν τὰ διὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς παιδείας καταγγελθέντα εἶναι ἀκριβῆ.

—Ἐνεκρίθη πρότασις τῆς ἐπισκοπ. Ἐπιτροπείας Πατρῶν περὶ ἀναθέσεως καθηκόντων προσωρινοῦ ἐφημερίου ἐν τῷ χωρίῳ Βερίνῳ εἰς τὸν ἱερομόναχον Ἄνθιμον Κωνσταντόπουλον, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ θανόντος ἱερέως τοῦ χωρίου.

—Ἐνεκρίθη πρότασις τῆς ἐπισκοπ.

Ἐπιτρ. Φωκίδος περὶ ἀναθέσεως καθηκόντων προσωρινοῦ ἐφημερίου ἐν τῷ στερουμένῳ τοιούτου χωρίῳ Ἄνω Μουσουνίτσᾳ εἰς τὸν γείτονα ἱερέα Γ. Μαριᾶν.

—Προτάσει τῆς αὐτῆς ἐπιτροπείας διωρίσθη ἀντὶ τοῦ παυθέντος ἐπισκοπ. ἐπιτρόπου Εὐπαλίου ὁ ἱερεὺς τοῦ χωρίου Μοναστηρακίου Ἰω. Παπαδόπουλος.

—Ἐνεκρίθη πρότασις τῆς ἐπισκοπ. Ἐπιτρ. Πατρῶν περὶ διορισμοῦ ὡς πνευματικοῦ τῶν ἄνω κοινοτήτων τοῦ δήμου Ἐρινεῶν τοῦ ἱερέως Νικ. Ροδοπούλου.

—Ἀπεφασίσθη νὰ διαβιβασθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον μετὰ τῆς δεούσης συστάσεως ἔγγραφον τοῦ Ἁγίου Χαλκίδος περὶ ἱδρύσεως ἐπισκοπικοῦ γραφείου ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτοῦ.

Συνεδρία τῆς 5 Ὀκτ.—Ἀπεφασίσθη ἵνα διαταχθῇ ὁ Π. Καραστατήρας, αἰτησάμενος ἀόριστον ἄδειαν διαμονῆς ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ αὐτοῦ πατρίδι, ὅπως μεταβῇ ἀπροφασίστως εἰς τὴν ἐπισκοπὴν εἰς ἣν ἀνήκει.

—Ἐπὶ τῇ καταγγελίᾳ τοῦ προέδρου τῆς κοινότ. Γκρουστεσίου ὅτι ὁ ἐφημέριος τῆς κοινότητος ἐγκατέλιπε τὴν θέσιν αὐτοῦ, ἀπεφασίσθη νὰ διαταχθῇ οὗτος νὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ ἀπειλῇ λήψεως κατ' αὐτοῦ μέτρων ἐπὶ ἀπειθείᾳ.

—Ἐπετράπη προτάσει τῆς ἐπισκοπ. Ἐπιτρ. Μεσσηνίας ὁ διορισμὸς ἐφημερίου ἐν Πεταλιδίῳ γείτονός τινος ἱερέως.

—Δὲν ἐνεκρίθη ἡ μετεγγραφὴ τοῦ μοναχοῦ Νικοδήμου Κλέντζερη ἐκ τῆς Ἱ. Μονῆς Μαλεβῆς εἰς τὴν τοῦ τιμίου Προδρόμου.

—Δὲν ἐνεκρίθη ἡ ἀντικατάστασις τοῦ ἐπισκοπ. Ἐπιτρόπου Θυρέας.

—Καταγγελθέντος ὅτι ὁ ἐκ Πηγαδακίου τῆς ἐπισκοπῆς Μαντινείας ἱερεὺς Δημ. Κολυβᾶς πρὸ τῆς χειροτονίας αὐτοῦ εἶχε καταδικασθῇ εἰς δίμηνον φυλάκισιν ἐπὶ συκοφαντίᾳ, ἀπεφασίσθη ὅπως ἀφαιρεθῇ ὁ εἰρημένος ἱερεὺς τὸ ἀξίωμα τοῦ πνευματικοῦ δι' οὗ προτάσει τῆς ἐπισκ. Ἐπιτρ. Μαντινείας εἶχε τιμηθῇ πρὸ μικροῦ, ἐπιτιμηθῇ δ' ἡ προτείνασα αὐτὸν ἐπισκ. Ἐπιτροπεία.

—Εἰς ἐρώτησιν τῆς ἐπισκ. Ἐπιτρ. Μαντινείας ἂν δύναται νὰ προκηρύττῃ ἐκλογὰς ἐκκλ. συμβουλίων, ὅταν λήγῃ ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένη τριετία, ἐδόθη ἀπάντησις καταφατική.

—Δὲν ἐνεκρίθη αἴτησις τῆς ἐπισκ. Ἐπιτρ. Πατρῶν περὶ διορισμοῦ ὡς ἐφημερίου εἰς τὴν κενωθεῖσαν θέσιν τοῦ ἐν Πάτραις ἱ. ναοῦ τῆς Ἁγ. Παρασκευῆς τοῦ μόνου ἱερέως τοῦ χωρίου Νηφορεΐκων, ἀπεφασίσθη δὲ νὰ διαταχθῇ ἡ ἐκλογὴ νέου κανονικοῦ ἐφημερίου.

—Ἐπετράπη ἐπιεικῶς ὁ πέμπτου ἐξ ἀγχιστείας βαθμοῦ γάμος τοῦ Παναγιώτου Κουτσοπέτρου καὶ τῆς Εὐπραξίας Μητσέα, ὑποβληθεὶς εἰς τὴν Ἱ. Σ. δι' ἐγγράφου τῆς ἐπισκ. Ἐπιτρ. Μεσσηνίας.

—Ἐνεκρίθη πρότασις τῆς αὐτῆς ἐπισκοπ. Ἐπιτροπείας περὶ ἀναγνωρίσεως ὡς τακτικοῦ ἡγουμένου τῆς ἱ. Μονῆς Βελανιδιᾶς τοῦ ὁσ. κ. Νείλου Γιαννούκου, τοῦ τακτικοῦ ἡγουμένου τῆς αὐτῆς Μονῆς πανοσ. κ. Ἰεζεκιὴλ Βελανιδιώτου ἀναχωρήσαντος εἰς τὸ μέτωπον τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων.

Ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος Λονδίνου.—Ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος τοῦ Λονδίνου κ. Ἄρθουρ Φόλυ Ἴγκραμ, μέλος τῆς Βουλῆς τῶν Λόρδων, μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν τῶν ἐν τῷ Βαλκανικῷ μετώπῳ καὶ ἐν Σόφιᾳ Ἀγγλικῶν στρατευμάτων ἐπ' εὐλογίᾳ, ἐπανακάμπτων εἰς Ἀγγλίαν διὰ Θεσσαλονίκης διῆλθε διὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως, ὅπου ἀφίκετο τῇ ἑσπέρᾳ τῆς παρελθούσης Παρασκευῆς. Ὡς ξεναγοὶ τῆς Α. Σ. κατὰ τὴν ἐνταῦθα ὀλιγοήμερον διατριβὴν αὐτῆς ὡρίσθησαν ἀπὸ μέρους μὲν τῆς Ἱ. Συνόδου ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας κ. Ἀμβρόσιος, ἀπὸ μέρους δὲ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Παιδείας ὁ ἀντικαθιστῶν τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Τμηματάρχην, τμηματάρχης τοῦ Ἀρχιτεκτονικοῦ τμήματος τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου κ. Σούλης, οἵτινες καὶ ἐπεσκέφθησαν τὴν Α. Σ. ἐν τῇ Ἀγγλικῇ Πρεσβείᾳ, ἔνθα κατέλυσεν, ἀπὸ μέρους τῆς τε Ἱ. Συνόδου καὶ τοῦ Ὑπουργείου περὶ τὴν 10 π. μ. τοῦ παρελθόντος Σαββάτου. Ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος Ναυπακτίας προσεφώνησεν τὸν Σεβ. Ἐπίσκοπον Λονδίνου ἀπὸ μέρους τῆς Ἱ. Συνόδου ὡς ἑξῆς:

Σεβασμιώτατε,

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μετὰ χαρᾶς πληροφορηθεῖσα τὴν ὑπὸ τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος ἐπίσκεψιν τῆς πόλεως, ἐν ᾗ ὁ Ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν ἐκήρυξε τὸν

ἄγνωστον Θεόν, ἐνετείλατό μοι νὰ εὐχηθῶ Αὐτῇ τὸ «ὡς εὖ παρέστη». Ἡ περὶ τῆς ἀφίξεως τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος εἴδησις, ληφθεῖσα μετὰ τῆς χαροποιοῦ ἀγγελίας ὅτι καὶ ἕτερος τῶν ἐχθρῶν τῆς ἐλευθερίας τῶν Ἐθνῶν κατέπεσε χάρις εἰς τὰ πλήγματα τοῦ γενναίου Βρεττανικοῦ Στρατοῦ καὶ Στόλου, ἐθεωρήθη ὡς λίαν εὐοίωνος σύμπτωσις.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ ὑπὸ τοιούτους αἰσίους οἰωνοὺς τὴν πόλιν ἡμῶν ἐπισκεπτομένη Ὑμετέρα Σεβασμιότης, κατὰ τὴν ἐνταῦθα διαμονὴν Αὐτῆς, μόνον εὐαρέστους ἐντυπώσεις θ᾽ ἀποκομίσῃ ἐκ τῆς θερμῆς ὑποδοχῆς, ἧς θὰ τύχῃ παρὰ τῷ Ἑλληνικῷ λαῷ, καὶ δὴ τῷ Ἑλληνικῷ Κλήρῳ, οἵτινες ἠξεύρουσιν ὁποῖοι ἱστορικοὶ δεσμοὶ συνδέουσι τὴν κατὰ Ἀνατολὰς Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν πρὸς τὴν Ἀγγλικανικήν.

Ἐπὶ τῇ γλυκείᾳ δὲ ἐλπίδι ὅτι ἐν μέλλοντι προσεχεῖ στενώτεροι θὰ ἀποβῶσιν οἱ δεσμοὶ οὗτοι, ἐπαναλαμβάνω καὶ αὖθις τῇ Ὑμετέρᾳ Σεβασμιότητι τὸ «ὡς εὖ παρέστη».

Ἡ Α. Σ. ὁ Ἐπίσκοπος Λονδίνου διὰ θερμῶν λόγων εὐχαρίστησε τὴν Ἱ. Σύνοδον διὰ τὴν φιλοφρόνησιν, ἐζήτησε διαφόρους πληροφορίας περὶ τῶν σχέσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μετὰ τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου, κατέληξε δὲ δηλώσας ὅτι, ὡς πρόεδρος εἰδικοῦ περὶ ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν Συλλόγου ἐν Λονδίνῳ θὰ ἐργασθῇ πρὸς στενωτέραν σύσφιξιν τῶν μεταξὺ τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἀγγλικανικῆς σχέσεων.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐπισκέψεως ἡ Α. Σ. δηλώσασα ὅτι σκοπεῖ νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Ἱ. Σύνοδον τῇ πρωΐᾳ τῆς μετεπιούσης Δευτέρας ἐξέδραμεν εἰς ἐπίσκεψιν τῆς Ἀκροπόλεως.

Περὶ ὥραν 10 π. μ. τῆς παρελθούσης Δευτέρας ἡ Ἱ. Σύνοδος ἐδεξιοῦτο ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ μεγάρῳ τὸν Σεβ. Ἐπίσκοπον Λονδίνου μετὰ πάσης ἐπισημότητος. Τὴν Α. Σ., ἀφικομένην τῇ συνοδείᾳ τοῦ ἐκ τῶν Συνοδικῶν Σεβ. Ἐπισκόπου Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας, τοῦ Τμηματάρχου κ. Σούλη, τοῦ ἀκολούθου αὐτῆς ἱερέως ἐν στρατιωτικῇ στολῇ καὶ τοῦ Γραμματέως τῆς Ἀγγλικῆς Πρεσβείας ἑλληνομαθεστάτου κ. Μπρίτζ, φέρουσαν δὲ τὴν ἐπίσημον αὐτῆς ἀρχιερατικὴν στολὴν μετὰ σταυροῦ, ἐν μὲν τῷ προδόμῳ ἐδεξιώσαντο Ἀρχιμανδρῖται φέροντες ἐπανωκαλύμμαυχον καὶ σταυρὸν καὶ παρατεταγμένοι εἰς δύο στίχους, ἐπὶ δὲ τῆς κορυφῆς τῆς κλίμακος ὁ οἰκονόμος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ Διευθυντὴς αὐτῆς Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Παντελεήμων καὶ ἐν τῇ αἰθούσῃ πάντα τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, Σεβασμιώτατοι Ἐπίσκοποι Φαναρίου Θεσσαλιώτιδος, καὶ Φαρσάλων κ. Εὐθύμιος, Δημητριάδος κ. Γερμανὸς καὶ Γυθείου καὶ Οἰτύλου κ. Διονύσιος, σὺν οἷς παρῆσαν καὶ ὁ πανιερ. Μητροπ. Μυτιλήνης κ. Κύριλλος, καὶ ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου ἀποτελουμένη ἐκ τῶν Καθηγητῶν κ.κ. Ε. Ι. Ζολώτα, κοσμήτορος, Γ. Δέρβου καὶ Ν. Παπαγιαννοπούλου τοῦ κ. Φ. Παπαδοπούλου ἀσθενοῦντος. Ὁ προεδρεύων τῆς Ἱ. Συνόδου Σεβ. Ἐπίσκοπος Θεσσαλιώτιδος προσεφώνησε τὴν Α. Σ. ὡς ἑξῆς:

«Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἰδιάζουσαν αἰσθάνεται χαρὰν ἐπὶ τῇ πρόφρονι ταύτῃ ἐπισκέψει τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος. Ἡ ἐν μέσῳ ἡμῶν ἔστω καὶ βραχεῖα παρουσία ἑνὸς τῶν διαπρεπεστέρων Ἱεραρχῶν καὶ Θεολόγων τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας πάντως ἐπὶ μᾶλλον θὰ συσφίγξῃ τοὺς ἤδη μεταξὺ τῆς ἐν Ἑλλάδι Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἀγγλικανικῆς ὑφισταμένους στενοὺς δεσμοὺς τῆς ἐν Χριστῷ ἀμοιβαίας ἀγάπης.

Ἀμφότεραι πιστῶς τὸν αὐτὸν λατρεύουσαι Χριστὸν καὶ Θεόν, ὑπὲρ τῶν αὐτῶν καὶ ἀγωνίζονται θείων ἰδεωδῶν τῆς Χριστιανικῆς Πίστεως, τούτου δὲ ἕνεκα ἐν τῷ ἀπὸ τετραετίας διεξαγομένῳ καὶ πρὸς ταχὺ τὸ τέρμα χωροῦντι μεγίστῳ καὶ δεινοτάτῳ τῆς παγκοσμίου ἱστορίας πολέμῳ τῆς δικαιοσύνης κατὰ τῆς ἀδικίας καὶ τῆς ἐλευθερίας κατὰ τῆς τυραννίας, κατὰ φυσικὸν λόγον εὑρέθησαν χειροκρατούμενα καὶ τὸν αὐτὸν συναγωνιζόμενα ἀγῶνα τὰ ἔθνη ἡμῶν, τὸ μὲν ἡμέτερον πρὸς ἀπολύτρωσιν τῶν ὁμαιμόνων Χριστιανῶν ἀπὸ τοῦ πολυαίωνος ζυγοῦ τῶν βαρβάρων, τὸ δὲ Ἀγγλικὸν εἰς στήριξιν καὶ ὑπεράσπισιν τῶν μικρῶν καὶ τῶν ἀσθενῶν πρὸς ἀποκατάστασιν καὶ ἀναστήλωσιν τοῦ ὁπωσδήποτε καὶ ὁθενδήποτε πάσχοντος καὶ καταπονουμένου δικαίου·

Εἰς τεκμήριον δὲ τῆς ἁγιότητος τοῦ ἀγῶνος ἡμῶν τούτου ἡ τῆς δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου δύναμις ηὐλόγησεν ἤδη αὐτὸν

διὰ τῶν ὅπλων τῶν ὑπὲρ τῶν ἰδεωδῶν τούτων μαχομένων συμμάχων, ἐκποδὼν ἤδη ποιησαμένη δύο τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, τὴν αὐτὴν δὲ ταπείνωσιν καὶ τοῖς λοιποῖς ταχέως ἐπιφυλάττουσα.

Ἐκ ψυχῆς εὐχόμεθα, ὅπως ἡ ὑπὲρ τῶν ἱερῶν ἀρχῶν συνεργασία τονώσῃ ἐπὶ μᾶλλον καὶ τὸ ὑπὲρ ἑνώσεως τῶν ἡμετέρων ἐκκλησιῶν ἀμοιβαῖον διαφέρον. Τῆς εὐχῆς ταύτης τῆς καθ᾿ ἡμᾶς Ἐκκλησίας παρακαλοῦμεν ὅπως κοινωνὸν ποιήσηται ἡ Ὑμετέρα Σεβασμιότης τὴν Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν, ἀνακοινουμένη καθ᾿ ὃν οἶδεν αὕτη τρόπον τῷ φιλοδικαίῳ καὶ φιλελευθέρῳ εὐγενεῖ Ἀγγλικῷ λαῷ ὅσῃ μὲν ἀγάπῃ καὶ τιμῇ αὐτὸν ὁ Ἑλληνικὸς περιβάλλει λαός, ὅσα δὲ ἀλάλητα δεινὰ ἡ ὑπὸ τοὺς βαρβάρους τελοῦσα μερὶς αὐτοῦ ὑπέστη καὶ ἔτι ὑφίσταται εἰς ἀνάκτησιν τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν καθ᾿ ὅλου δικαίων αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἰδεωδῶν συμμαχόμενος».

Ὁ Ἄγγλος Ἱεράρχης ἀπαντῶν εἰς τὴν προσφώνησιν ἐξέφρασε θερμοτάτας εὐχαριστίας ἐπὶ τῇ προσγενομένῃ αὐτῷ, τοσοῦτον τιμητικῇ δεξιώσει, μνησθεὶς καὶ τῆς ἧς ἔτυχεν ὑπὸ τοῦ Μητροπ. Θεσσαλονίκης θερμῆς ὑποδοχῆς, ἐτόνισε τὸ ἐνδιαφέρον αὐτοῦ διὰ τὴν σύσφιγξιν τῶν σχέσεων τῶν Ἐκκλησιῶν Ὀρθοδόξου καὶ Ἀγγλικανικῆς, διετράνωσε τὴν ἀμέριστον αὐτοῦ προσοχὴν εἰς τὰς ἐν Ἑλλάδι Βυζαντινὰς ἐκκλησίας, ἐξ ὧν εἶχεν ἐπισκεφθῆ τὸν ἐν Θεσσαλολονίκῃ ναὸν τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, ἐξέφρασε τὴν πεποίθησίν του ὅτι καὶ ἐν Κω/νπόλει περιώνυμος ναὸς τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας θ᾿ ἀποδοθῇ τοῖς δικαιούχοις αὐτοῦ, ἐπεῖπε δ᾿ ὅτι ὑπέσχετο νὰ δεχθῇ ἐπιτροπὴν ἀλυτρώτων, ὧν ἀναγνωρίζει τὰ δίκαια. Εἰς τὸν ἰδιαιτέρως ἀπὸ μέρους τῆς Θεολογικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Σχολῆς διὰ θερμῶν λόγων θαυμασμοῦ πρὸς τὴν Ἀγγλικὴν θεολογίαν καὶ τοὺς Ἄγγλους ἱεροκήρυκας προσφωνήσαντα Κοσμήτορα κ. Ζολώταν, ἐν τῇ ἐπισκέψει ταύτῃ προοιωνισάμενον στενώτερον τὸν δεσμὸν μεταξὺ τῶν δύο Ἐθνῶν καὶ Ἐκκλησιῶν, ἡ Α. Σ. ὁ Ἄγγλος Ἱεράρχης ἀπαντῶν ἐξέφρασε τὴν ἐξιδιασμένην αὐτοῦ εὐαρέσκειαν ἐπιπροσθεὶς λόγους τινὰς περὶ τῆς Ἀγγλικῆς θεολογίας καὶ τῶν Ἄγγλων θεολόγων καὶ διατυπώσας τὴν ἐλπίδα ὅτι θερμὸν ἔχει πόθον ὅπως ἐπὶ ἐνδεχομένῃ ἐπισκέψει τῆς Ἀγγλίας ὑπὸ τῶν ἡμετέρων θεολόγων δεξιωθῇ αὐτοὺς παρ᾿ ἑαυτῷ.

Μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν καὶ ἄλλων λόγων μεστῶν φιλοφροσύνης καὶ ἀμοιβαίας ἀγάπης ἡ Α. Σ. ὡδηγήθη εἰς παρακειμένην αἴθουσαν ἔνθα προσηνέχθησαν αὐτῷ ἀναψυκτικά, μεθ᾿ ὃ τοὺς πάντας ἀποχαιρετίσασα διὰ χειραψίας καὶ ἐπαναλαβοῦσα τὰς εὐχαριστίας αὐτῆς ἐπὶ τῇ ἐγκαρδίῳ δεξιώσει ταύτῃ, ἀπῆλθε προπεμπομένη μετὰ τῶν αὐτῶν τιμῶν εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ καὶ τοῦ βυζαντινοῦ ναοῦ τῆς Καπνικαρέας.

—Τῇ Α. Σ. μετὰ ὥραν ἀνταπέδωκεν τὴν ἐπίσκεψιν ἐν τῇ Ἀγγλικῇ Πρεσβείᾳ ὁ Σεβ. Προεδρεύων τῆς Ἱ. Συνόδου Ἐπίσκοπος Θεσσαλιώτιδος κ. Εὐθύμιος, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Παντελεήμονος, οἵτινες μὴ ἐντυχόντες τῷ ὑψηλῷ ξένῳ κατέλιπον ἐπισκεπτήρια.

—Ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος Λονδίνου ἐκφράσας τὸν πόθον ὅπως ἀκούσῃ ἑλληνικὴν λειτουργίαν. παρέστη τῇ πρωΐᾳ τῆς ἐπιούσης, Τρίτης, ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ, μετὰ μεγίστου ἐνδιαφέροντος παρακολουθήσας αὐτὴν ἐκτός τε καὶ ἐντὸς τοῦ Ἱεροῦ Βήματος μετ᾿ ἐνδιαφέροντος ἔχων ἀνὰ χεῖρας τὸ κείμενον αὐτῆς ἑλληνιστὶ καὶ ἀγγλιστί. Μετὲ τὸ πέρας αὐτῆς ὁ Σεβ. εἶπεν ὅτι ἡ Ὀρθόδ. Ἐκκλησία εἶνε ἡ μόνη ἀξιεπαίνως τηρήσασα τὴν πολιὰν λειτουργικὴν ἀρχαιότητα.

—Περὶ τὴν 1 μ. μ. τῆς παρελθούσης Δευτέρας τῷ Σεβ. Επισκόπῳ Λονδίνου παρετέθη ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ξενοδοχείου «Μεγ. Βρεττανία» ἐπίσημον ἀπὸ μέρους τοῦ δήμου Ἀθηνῶν πρόγευμα, εἰς ὃ παρεκάθησαν ὁ τέως Δήμαρχος κ. Μπενάκης, ὁ νῦν δήμαρχος κ. Πάτσης, ὁ ἀντιπρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κ. Ρέπουλης, ἐκ προσώπου τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν ὁ κ. Ναούμ, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Παιδείας κ. Δίγκας, ὁ Ἄγγλος Πρεσβευτὴς μετὰ τοῦ Γραμματέως τῆς Ἀγγλικῆς Πρεσβείας, ὁ Προεδρεύων τῆς Ἱ. Συνόδου Σεβ. Ἐπίσκοπος Θεσσαλιώτιδος, ὁ Ἀντιπρ. τοῦ Δημοτ. Συμβουλίου καὶ τὰ μέλη τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ Α. Σ. εἰς ὡραίαν πρόποσιν τοῦ κ. Δημάρχου ὑπὲρ αὐτῆς ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς:

«*Κύριε Δήμαρχε καὶ κ. κ. Δημοτικοὶ Σύμβουλοι!*

Μεγάλην τιμήν μου θεωρῶ τὸ ὅτι μετὰ τοσαύτης τιμῆς καὶ μετὰ τοιαύτης φιλοξενίας ἐγενόμην δεκτὸς παρ' ὑμῶν.

Ἐκλαμβάνω τὴν ὑποδοχὴν ταύτην ὡς τεκμήριον τῆς ἀγάπης καὶ ἐκτιμήσεώς σας πρὸς τὸ Ἔθνος εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκω.

Ὁ κόσμος ὁλόκληρος συνδέει τὴν ἰδέαν τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἰδίως τῶν Ἀθηνῶν μὲ τὴν Ἰδέαν ἀγῶνος ὑπὲρ ἐλευθυρίας. Τὰ ὀνόματα τῶν Θερμοπυλῶν, τοῦ Μαραθῶνος καὶ τῆς Σαλαμῖνος εἶνε πασίγνωστα. Ἡ Μεγάλη Βρετταγία ἀνέκαθεν ἐνεθάρρυνε πασαν προσπάθειαν τῆς Ἑλλάδος ὅπως ἀπελευθερωθῇ ἀπὸ τὸν ζυγὸν τοῦ Τούρκου. Ἐχάρην πολὺ βλέπων ἐν τῇ κλεινῇ σας πρωτευούσῃ ἀνδριάντας εἰς τὸν Βύρωνα καὶ τὸν Γλάδστωνα.

Οὐδὲν γεγονὸς προυκάλεσεν ἐν Ἀγγλίᾳ περισσοτέραν λύπην ἢ τὸ ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν ἀπεφάσισεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νὰ λάβῃ τὴν θέσιν της ἐν τῷ πολέμῳ παρὰ τὸ πλευρὸν ἐκείνων οἵτινες μάχονται ὑπὲρ τῆς Ἐλευθερίας. Πάντες ὅμως κατενοήσαμεν τὰς ἰδιαιτέρας συνθήκας χάρις εἰς τὰς ὁποίας ἡ τοιαύτη ἀπόφασις ἀνεβλήθη ἐπί τινα χρόνον καὶ σήμερον τὸ πᾶν ἐλησμονήθη καὶ ἐσυγχωρήθη, ὁπότε ἡ Ἑλλὰς ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ εὐγενοῦς Βενιζέλου καὶ ὑπὸ τὴν Βασιλείαν τοῦ νῦν Βασιλέως ἐρρίφθη εἰς τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ ἐλευθερίας καὶ οἱ λαμπροὶ αὐτῆς στρατιῶται ἐπολέμησαν καὶ ἀπέθανον γενναιότατα εἰς τὸ πλευρὸν τῶν ἰδικῶν μας στρατιωτῶν.

Ἡ ἐπίσκεψίς μου εἰς τὰς Ἀθήνας ὑπῆρξεν εὐτυχὴς ὄχι μόνον ἕνεκα τοῦ διαυγεστάτου ὁρίζοντος, ὅστις τοσαύτην χαρὰν προκαλεῖ κατόπιν τῶν ὁμιχλῶν τοῦ Λονδίνου, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν διαύγειαν καὶ τοῦ πολεμικοῦ ὁρίζοντος.

Ἡ Βουλγαρία πρώτη, κατόπιν ἡ Τουρκία καὶ ἤδη ἡ Αὐστρία ὑπεχώρησαν ἐνώπιον τῶν Δυνάμεων τοῦ Δικαίου, ἐλπίζω δ' ὅτι δὲν θὰ παρέλθῃ πολὺς καιρὸς πρὶν ἢ καὶ ὁ ἀσπονδότερος ἐχθρὸς πάσης ἐλευθερίας—ἡ Γερμανία—ἡττηθῇ κατὰ κράτος.

Τότε, ὅπως μᾶς εἶπεν ὁ κ. Δήμαρχος, δυνάμεθα ν' ἀποβλέπωμεν «πρὸς νέον οὐρανὸν καὶ νέαν γῆν ἐν ᾗ κατοικεῖ ἡ Δικαιοσύνη».

Ὑψώνω τὸ ποτήριόν μου ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας καὶ τῆς εὐτυχίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Ἀθηνῶν.

Εἴθε νὰ ζήσῃ ἐπὶ πολὺ ὡς ἡ κοιτὶς τῆς Ἐλευθερίας, ἡνωμένη πάντοτε διὰ δεσμοῦ ἀγάπης πρὸς τὴν μικρὰν Νῆσον τῆς Βορείου Θαλάσσης«.

—Ἡ Α. Σ. μετὰ τὸ πέρας τοῦ προγεύματος ἐξέδραμε μέχρι Δαφνίου χάριν τῶν ἐκεῖ βυζαντινῶν ἀρχαιοτήτων, συνοδευομένη ὑπὸ τῶν ξεναγῶν αὐτῆς.

Ἡ πρώτη λειτουργία ἐν Βορδῷ.— Γράφουσιν ἡμῖν ἐκ Βορδὼ τῆς Γαλλίας ὅτι, τῇ 16 παρελθόντος Σεπτεμβρίου, ἐν μιᾷ τῶν αἰθουσῶν τοῦ Δημοτικοῦ οἰκοδομήματος «Athenée» παραχωρηθείσῃ εὐγενῶς ὑπὸ τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς τῆς πόλεως ὑπὸ τοῦ ἐφημερίου τῆς ἑλληνικῆς παροικίας Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Γερμανοῦ Καζάκου ἐτελέσθη ἡ πρώτη θεία λειτουργία ἐν ἐκκλησιάσματι ὑπερπενταχοσίων ὁμογενῶν. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Εὐαγγελίου τῆς ἡμέρας ὁ ἱερουργῶν ἐφημέριος ἀπέτεινε πρὸς τοὺς διψῶντας τῆς ἀπὸ τῆς θρησκείας παραμυθίας ἐπίκαιρον διδαχήν, περατωθείσης δὲ τῆς θείας λειτουργίας ὡμίλησεν ἐπίκαιρά τινα γαλλιστὶ ὁ ἐν Βορδῷ Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος. Τὸ ἐκκλησίασμα ἐν συγκινήσει ζωηρῶς ἐζητωκραύγασεν ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Γαλλίας.

Φιλανθρωπικά. — Τὸ Φιλόπτωχον Ταμεῖον τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν προσήνεγκε διὰ τὴν ἀποκατάστασιν κόρης πτωχῆς ἐντίμου τῆς ἐνορίας δραχμὰς 700. Ὁ γάμος ἐτελέσθη τὴν 13ην Ὀκτωβρίου 1918.

Περὶ τὸν πόλεμον.

Παμμικρασιατικὸν Συνέδριον. — Παμμικρασιατικὸν Συνέδριον ἐνταῦθα συγκροτηθέν, μετὰ τρεῖς συνεδριάσεις ἐπεκρότησε ψήφισμα ἔχον οὕτω:

«Τὸ ἐν Ἀθήναις συνελθὸν Παμμικρασιατικὸν Συνέδριον κηρῦξαν διὰ βοῆς τὴν ἕνωσιν μετὰ τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος ψηφίζει πρὸς ἐπιδίωξιν τοῦ σκοποῦ τούτου:

1ον) Νὰ ἐκλεγῇ ἑπταμελὴς ἐπιτροπὴ

ἐκ τῶν ἐγκριτοτέρων μελῶν καὶ κεκτημένων τὰ οἰκεῖα προσόντα τοῦ Συμβουλίου τούτου.

2ον) Νὰ δοθῇ αὐτοῖς ἐντολὴ ὅπως μεταβῶσιν εἰς Παρισίους καὶ Βρυξέλλας καὶ ἱδρύσωσι Ἐθνικὸν Συμβούλιον τῶν ἀλυτρώτων Ἑλλήνων καὶ ἐπιδιώξωσι διὰ παντὸς μέσου νὰ διαφωτίσωσι τὰς Κυβερνήσεις τῶν Συμμάχων καὶ τοὺς λαοὺς αὐτῶν περὶ τῶν ἀδιαφιλονεικήτων δικαιωμάτων τῶν ἀλυτρώτων διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν αὐτῶν καὶ τὴν ἕνωσίν των μετὰ τῆς Ἑλλάδος.

3ον) Νὰ ἀναγνωρισθῇ ἡ συμβολὴ ἣν προσέφερον οἱ ὑπόδουλοι Ἕλληνες μαχόμενοι παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν ἀδελφῶν Ἑλλήνων καὶ συμμαχικῶν στρατευμάτων εἰς τὸν κοινὸν ἀγῶνα καὶ συνεπῶς ἀναγνωρισθῶσιν ὡς ἀνεγνωρίσθησαν οἱ Τσεχοσλοβάκοι.

4ον) Νὰ ἐπιδιωχθῇ συνεπείᾳ τούτου ὅπως οἱ Μικρασιατικοὶ καὶ Θρᾳκικοὶ πληθυσμοὶ ἐπιτύχουν ἕδραν ἐν τῷ Συνεδρίῳ τῆς εἰρήνης καὶ ἐνώπιον τοῦ μεγάλου αὐτοῦ Δικαστηρίου προβάλωσι καὶ ἀναπτύξωσι τὰ δίκαια ἡμῶν καὶ ζητήσωσι δικαιοσύνην.

5ον) Νὰ ἐπιδιωχθῇ ἐπίσης διὰ προκηρύξεων, δι' ἀποστολῶν καὶ παντὸς ἄλλου μέσου ἡ διαφώτισις τῶν Τουρκικῶν πληθυσμῶν, οἵτινες ἐξεγειρόμενοι καὶ καταπνίγοντες τὰς δολοπλοκίας τῶν νεοτούρκων καὶ δῆθεν φιλελευθέρων Τούρκων ζητήσωσι τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν καὶ τὴν ἐν ἰσότητι πραγματικῇ ὑπὸ τὴν ἐκπολιτιστικὴν Κυβέρνησιν τῆς Ἑλλάδος, εἰρηνικὴν καὶ ἐν προόδῳ διαβίωσιν αὐτῶν.

Πολεμικὸν ἡμερολόγιον: 20, δολοφονία τοῦ τέως πρωθυπουργοῦ κόμητος Τίσζα. — 21, κατάληψις τοῦ Βελιγραδίου ὑπὸ τῶν Σέρβων καὶ πανηγυρικὴ αὐτῶν εἴσοδος εἰς αὐτό. Παραίτησις τοῦ Ἱσπανικοῦ Ὑπουργείου. Ὁριστικὴ διάλυσις τῆς Αὐστροουγγαρίας εἰς ἀνεξάρτητα καὶ αὐτοδιοικούμενα ἔθνη μὲ ἰδίαν ἕκαστον κυβέρνησιν καὶ ἴδιον στρατόν. Ἐν Σεραγέβῳ ἀνεκηρύχθη ἡ ἀνεξαρτησία τοῦ Πανσερβικοῦ Κράτους. — 22, κατάληψις τῆς Τεργέστης ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν. Ὑπογραφὴ ἀνακωχῆς μεταξὺ Συμμάχων καὶ Αὐστρίας, ἀποδεχθείσης ἀνεπιφύκτως πάντας τοὺς ὑπ' αὐτῶν ἐπιβληθέντας ὅρους. Παραίτησις τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Αὐστρίας Ἀνδράσυ. Παραίτησις τοῦ Βόριδος καὶ ἀνακήρυξις δημοκρατίας ἐν Βουλγαρίᾳ μετ' ἐπανάστασιν, καθ' ἣν ἐφονεύθησαν πολλὰ πολιτικὰ πρόσωπα. Οἱ Ἰταλοὶ κατέλαβον τὸ Τρεντῖνον, τὴν Ζάραν καὶ τὸ Οὔντινε. Ἐπανάστασις ἐν Δαλματίᾳ καὶ ὕψωσις τῆς ἰταλικῆς σημαίας. — 23, *ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας Γουλιέλμος Β' παρῃτήθη τοῦ θρόνου του.* Οἱ σύμμαχοι κατέλαβον τὴν Γάνδην. Οἱ Ἰταλοὶ κατέλαβον τὸ Φιοῦμε. — 23, Οἱ ἁπανταχοῦ ἀλύτρωτοι Ἕλληνες ἐν συλλαλητηρίοις ἐνέκριναν ψηφίσματα περὶ ἑνώσεως τῶν ἀλυτρώτων ἑλληνικῶν χωρῶν μετὰ τῆς ἐλευθέρας Πατρίδος. Ἤρξατο ἡ ἐκκένωσις τοῦ Βουκουρεστίου καὶ τῶν Βρυξελλῶν ὑπὸ τῶν Γερμανῶν. — 24, αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς ἀνεγνώρισαν τὸ Πολωνικὸν Κράτος. Ὁ στρατάρχης Φὸς ἐτέθη ὁμοφώνως ἐπὶ κεφαλῆς πασῶν τῶν ἐφ' ὅλων τῶν μετώπων κατὰ τῆς Γερμανίας μαχομένων δυνάμεων. Ἐν πολλοῖς συλλαλητηρίοις ἀνὰ πᾶσαν τὴν Γερμανίαν οἱ δημοκράται καὶ οἱ ἀνεξάρτητοι ἀξιοῦσι νὰ μεταβληθῇ τὸ μοναρχικὸν πολίτευμα εἰς δημοκρατικόν. Τὸ ἐν Σεραγέβῳ Ἐθνικὸν Συμβούλιον ἀνεκήρυξε τὴν ἕνωσιν τῶν Νοτιοσλαύων μετὰ τῆς μητρὸς Σερβίας.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ: Ἀθηνῶν δρχ. 10, Ἐπαρχιῶν δρχ. 12, Ἐξωτερικοῦ δρχ. 15. Ἕκαστον τεῦχος δρχ. 0.35.

Γραφεῖα ἐν τῇ ἱ. Μητροπόλει Ἀθηνῶν.

Διευθυντὴς ΧΑΡΙΛ. Ι. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ